

Endring av reguleringsplan etter forenklet prosess for Plan 523 Somma skytebane i Ådal

Reguleringsplanen er endret gjennom delegert vedtak 16.06.2025.
Planendringen refereres i HMA (saksnr 310/25) og formannskapetets Strategi og plan (saksnr 02/25). Nytt plannummer 523 i henhold til reglene i plan- og bygningsloven.

Innhold

1	Bakgrunn.....	3
2	Anleggets plassering.....	3
3	Plankart	4
4	ROS-vurdering.....	5
5	Konsekvenser.....	5
5.1	Støy.....	5
5.2	Trafikk og parkering.....	7
5.3	Avløpsanlegget.....	7
5.4	Bebyggelse	8
6	Endring av plan etter forenklet prosess	8
7	Endringer i reguleringsbestemmelsene	9
8	Vedlegg.....	10

2 Bakgrunn

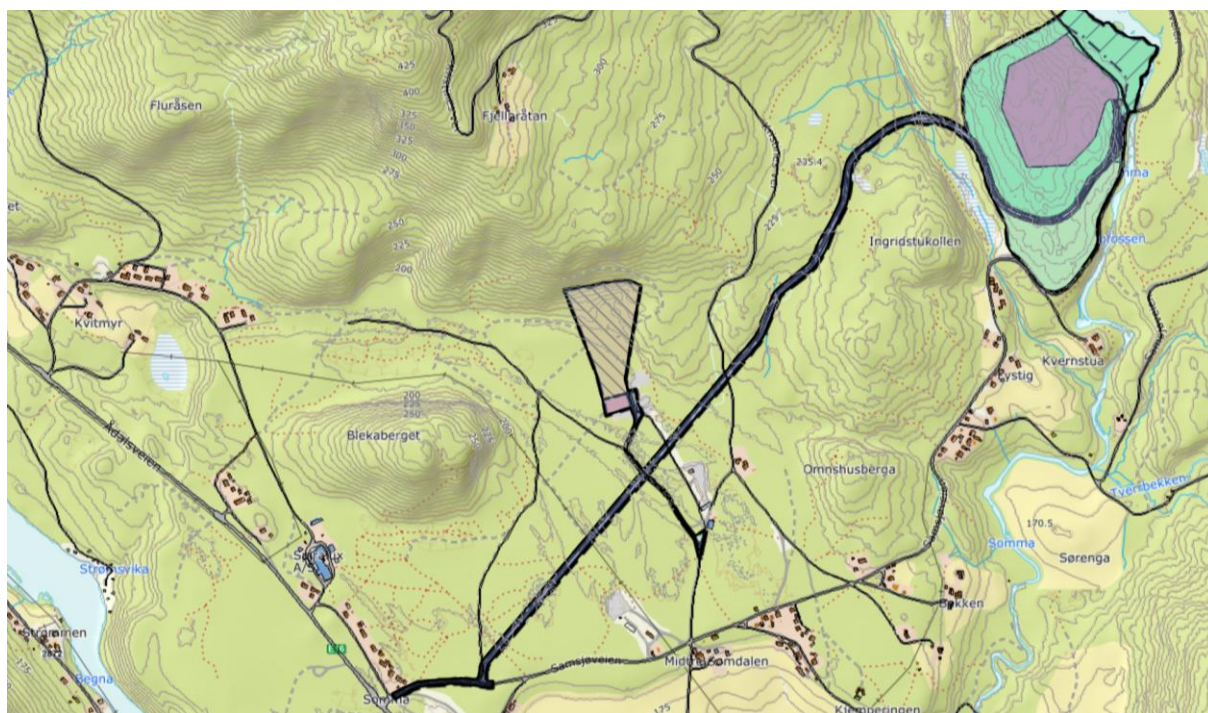
Reguleringsplan for Ådal skytterlags skytebane ved Somma ble vedtatt av kommunestyret i Ringerike kommune den 31/3-2011 etter en prosess som hadde vart i 12 år. Den gamle skytebanen i samme område lå nær bebyggelse, og flere boliger hadde høy støy fra banen. Den nye reguleringsplanen gjaldt et område som ligger 300 meter lengre mot nord. Flyttingen bidro til å redusere støyen til de nærmeste boligene, men enda viktigere var det at Ådal skytterlag fikk helt nye sterkt støydempende standplasser gjennom Det frivillige Skyttervesen (DFS) sitt Miljøpakkeprosjekt. Totalt sett ble støyen dermed svært mye lavere enn fra den gamle banen.

Blant annet fordi man hadde erfaring med støy fra den gamle banen, ble det satt stramme grenser for bruk av den nye banen, noe som medførte at kapasiteten raskt var sprengt. For delvis å avbøte dette problemet, ble det i 2014 gjennomført en reguleringsendring som åpnet for skyting med rifle kaliber .22 LR på torsdager. Rifle kaliber .22 LR medfører ubetydelig støy, og i praksis må man helt inntil skytebanen for å registrere at det skytes med slike våpen fra inne i den støydempende standplassen.

Selv om reguleringsendringen fra 2014 hjalp noe, opplever skytterlaget at man med gjeldende skytetider har kapasitetsproblemer. Det er derfor tatt initiativ til en endring av skytetidene for banen gjennom en endring av reguleringsplan etter forenklet prosess. Det er i utgangspunktet kun skytetidene skytterlaget ønsker å endre. Bygningsmasse, parkeringsarealer og liknende forblir uendret. Allikevel har kommunen bedt om en oppdatering av plankartet slik at det samsvarer med kravene i plan- og bygningsloven som gjelder nå. Et nytt plankart medfører også at det må gjøres noen flere endringer av reguleringsbestemmelsene slik at også disse er i tråd med gjeldende plan- og bygningslov. Kommunen har i tillegg bedt om redegjørelser for noen andre forhold. Disse vil bli omtalt i dette dokumentet.

3 Anleggets plassering

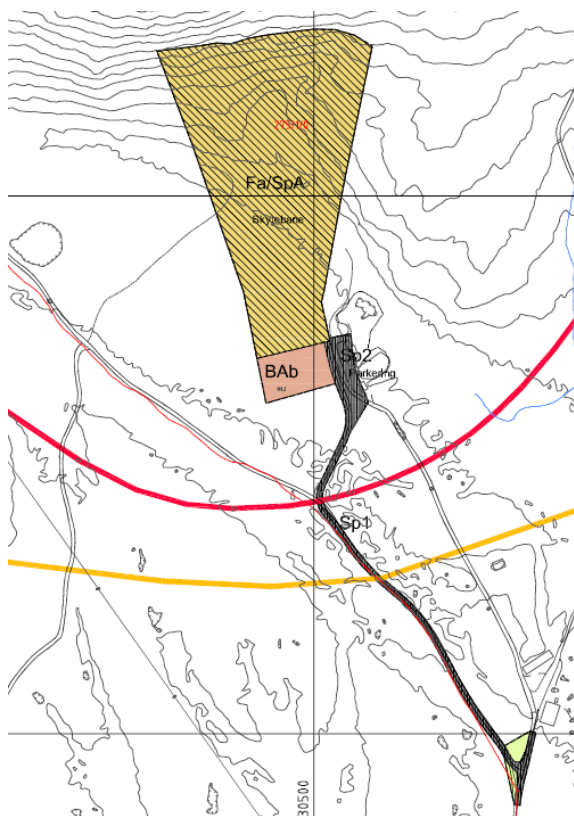
Oversiktskartet nedenfor viser banens plassering, midt i kartutsnittet.

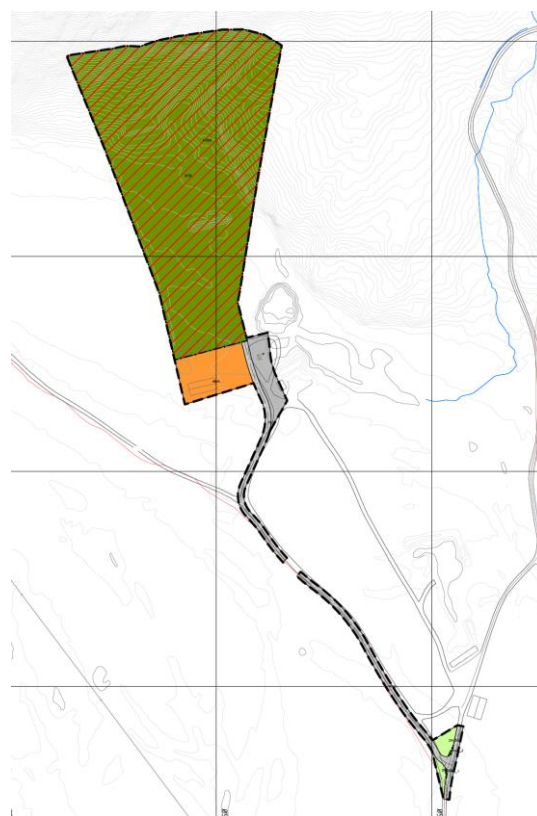
Figur 1 Oversiktskart

4 Plankart

Fordi planprosessen for Somma skytebane ble påbegynt lenge før ny plan- og bygningslov ble gjort gjeldende i 2008, ble den gamle lovens arealformål benyttet i planen som ble vedtatt i 2011. Plankartet viste også støysoner for skytebanen utenfor plangrensene, noe som ikke er riktig etter gjeldende plan- og bygningslov. Kommunen har derfor bedt om nytt plankart med nye formålsbenevnelser og uten støysoner. Figurene nedenfor viser gammel og ny plan:

Figur 2 Opprinnelig plankart

Figur 3 Nytt plankart

Adkomstveien til skytebanen strekker seg ca. 400 meter opp fra Somdalsgata. Det er nylig regulert inn en ny vei til det planlagte Somma pukkverk, noe som splitter reguleringsplanen for skytebanen i to ved adkomstveien, omtrent halvveis inn til skytebanen.

Bortsett fra splittingen av planen er alle linjer og områder videreført slik de lå i den opprinnelige planen, bare oppdatert til ny plan- og bygningslov.

Reguleringsplan PBL 2008

§12-5. Nr. 1 - Bebyggelse og anlegg

- SKB Skytebane
- ABA Andre typer bebyggelse og anlegg

§12-5. Nr. 2 - Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

- KV Kjøreveg
- P Parkering

§12-5. Nr. 5 - Landbruks-, natur- og friluftsfomål samt reindrift

- SKOG Skogbruk

§12-6 - Hensynssoner

- H140 Frisikt
- H360 Skytebane

Linjesymbol

- Plangrense
- Formålgrense
- Grense for sikringssone
- Grense for faresone
- Regulert senterlinje
- Frisiktlinje

Figur 4 Tegnforklaring til nytt plankart

5 ROS-vurdering

Ved en endring etter forenklet prosess kan det i noen tilfeller være aktuelt å gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). Som grunnlag for å vurdere om dette er relevant i denne saken har vi gjort en kortfattet vurdering av de momentene som er aktuelle å belyse i en ROS-analyse. Risiko ved et forhold fremkommer ved en funksjon av sannsynlighet og konsekvens. Følgende forhold er vurdert:

- Sikkerhet ved bruk av det regulerte området til formålet (skyting): Sikkerhet ved skytebaner reguleres av våpenforskriften. Ved å følge forskriftens krav er det minimal sannsynlighet for uhell. Selv om det ved uhell kan være stor konsekvens, så vurderes det kun å være middels risiko knyttet til skyteaktiviteten. Reguleringsendringen endrer ikke denne vurderingen.
- Forurensning: Lav risiko er dokumentert ved forskning. Reguleringsendringen endrer ikke vurderingen.
- Naturgitte forhold: Lav risiko på alle forhold. Reguleringsendringen endrer ikke vurderingen.
- Kritiske samfunnsfunksjoner og kritiske infrastrukturer: Ingen konsekvens av betydning og dermed liten risiko. Reguleringsendringen endrer ikke vurderingen.
- Næringsvirksomhet: Ikke relevant her.
- Omgivelser: Ingen påvirkning av noen betydning og dermed liten risiko. Reguleringsendringen endrer ikke vurderingen.
- Forhold som påvirker hverandre: Nei

Som det fremgår av punktene ovenfor, så er skytingen det eneste punktet som vurderes som middels risiko selv om sannsynligheten er forsvinnende liten. Alle andre forhold har lav risiko og ingen forhold endres som følge av reguleringsendringen. Det er derfor ikke relevant å gjennomføre en komplett ROS-analyse i forbindelse med reguleringsendringen.

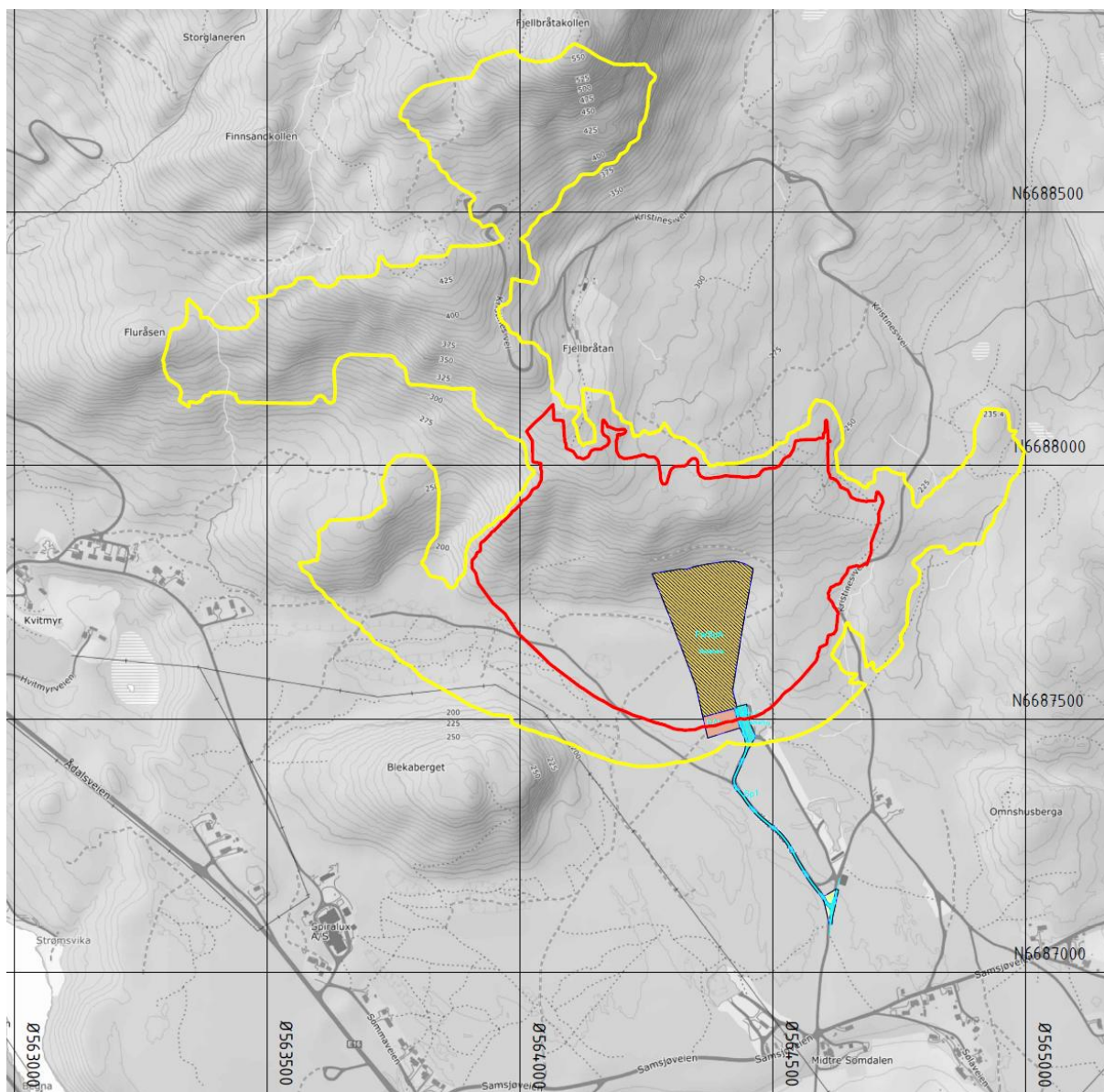
6 Konsekvenser

Det er utarbeidet et dokument med navn: «Kommunens føringer for planprosess. 278 – Detaljregulering for Somma skytebane». Momenter som kommunen i dette dokumentet har bedt om å få belyst beskrives her.

6.1 Støy

Klima- og miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442/2021» har anbefalte grenser for støy fra ulike støykilder. Retningslinjen opererer med gul og rød støyzone, der gul støyzone tilsvarer støygrensen for ny støyende virksomhet til eksisterende støyfølsom bebyggelse.

Det er utarbeidet et notat med tittel «Somma skytebane – Støysoner og vurderinger av nye skytetider», datert 21/10-2024. Se vedlegg 3. Notatet redegjør for støyregelverk, beregningsmetode og utførte beregninger basert på aktiviteten som foregår på banen.

Figur 5 Støysoner for grovkaliber-skyting

Støysonene som er beregnet for grovkaliber-skyting viser at ingen boliger eller hytter berøres av gul støysoner. I forhold til støygrensene er det dermed ikke noe grunn for å hindre en utvidelse av skytetidene.

For omgivelsene er det alltid positivt å ha klare bestemmelser omkring skytetider, slik at det er påregnelig når det er lyd fra banen og når det er stille. Skytetidene bør derfor være best mulig tilpasset det som er behovet i dag og det som forventes å bli behovet i fremtiden.

Selve flyttingen av banen i 2011, nærmere bakgrunnshøyden, bidro til å dempe støy til omgivelsene. I tillegg er det som avbøtende tiltak mot støy bygget svært godt støydempende standplasser gjennom DFS sitt Miljøpakkeprosjekt. Ut over disse tiltakene er det ingen flere aktuelle fysiske avbøtende tiltak som kan gi markant støyreduksjon. Skytterlaget har for øvrig gode rutiner for informasjon om når det skytes. Naboer er informert om at skytetidene er tilgjengelige på skytterlagets hjemmeside.

6.2 Trafikk og parkering

Økningen i skytetider vil legge til rette for at et begrenset antall jegere og veteraner vil benytte seg av at kapasiteten på 100 m banen øker. Fordi sesongen er begrenset, og økningen handler om én ekstra skytedag, beregnes en økning i årsdøgntrafikken $ADT < 1$. Dette anses helt ubetydelig.

Parkeringskapasiteten på skytebanen er dimensjonert ut fra stevner hvor det er langt mer mennesker på skytebanen enn på vanlige treningsdager. Det er derfor ikke noe behov for utvidelse av parkeringskapasiteten.

6.3 Avløpsanlegget

Det ble gitt utslippstillatelse for Somma Skytebane 12/9-2011. Utslippstillatelsen beskriver at avløpsanlegget er angitt å bestå av 3-kamret slamavskiller og infiltrasjonsflate på 40 m², fordelt på to like lange grøfter. Antall personekvivalenter (PE) fremkommer ikke av utslippstillatelsen, men i søknaden er det oppgitt 10 PE. Av kontrollrapporter utført ved tømning, fremkommer det at slamavskilleren er på 6 m³.

Forurensningsforskriften § 11-3. m. definerer personekvivalent, PE, slik:

Den mengde organisk stoff som brytes ned biologisk med et biokjemisk oksygenforbruk målt over fem døgn, BOF5, på 60 g oksygen per døgn. Avløpsanleggets størrelse i pe beregnes på grunnlag av største ukentlige mengde som samlet går til overløp, renseanlegg eller utslippspunkt i løpet av året, med unntak av uvanlige forhold som for eksempel skyldes kraftig nedbør.

For mindre avløpsanlegg regnes det for boliger at 1 person bidrar med 1 PE. For større anlegg regnes gjerne at 1 person bidrar med 0,8 PE. For kontorer regnes gjerne at 1 person bidrar kun med 0,2 PE fordi det i hovedsak er et og annet toalettbesøk som bidrar. Det er ikke helt klart hvordan PE skal beregnes for en skytebane hvor det i hovedsak er sporadiske toalettbesøk og noe aktivitet på kjøkken som bidrar. Det anslås at 12 persontimer med opphold på banen omtrent kan tilsvare 1 PE. Dette legges til grunn for vurderingene.

Skytterlaget har satt opp en oversikt over antall personer som befinner seg på banen i forbindelse med treninger og stevner. Her fremkommer det tydelig at toppbelastningene er ved stevner. I tillegg leies skytterhuset ut til konfirmasjoner noen få ganger i året.

Belastningen ved stevner og konfirmasjoner beregnes å gi maksimalt følgende persontimer:

- Stevner: 130 skyttere + 20 følgere, med oppholdstid ca. 1 time. Dette gir 150 persontimer fordelt over to dager.
- Konfirmasjon o.l.: Maksimalt 40 personer i fire timer = 160 persontimer på en dag.

Det vil aldri forekomme stevner og utleie av skytterhuset samme helg. Vi ser dermed at den største ukes-belastningen vil kunne forekomme i uker med utleie til konfirmasjon i helger i perioden mai til september. Konfirmasjonen vil bidra med inntil 160 persontimer og treningen bidrar med 60 persontimer, totalt 220 persontimer. Delt på 12 timer pr. dag gir dette PE = 2,6 denne uken. Med en forventet økning på 6 persontimer pr. uke som følge av utvidede skytetider, beregnes tilsvarende PE = 2,7.

Konklusjonen blir at selv med en liten økning i bruk av banen, så vil godt under halve kapasiteten til avløpsløsningen utnyttes.

6.4 Bebyggelse

En økningen i tillatt bebygd areal får ingen konsekvens, da skytterhuset allerede står der og er godkjent tidligere.

7 Endring av plan etter forenklet prosess

Lovgrunnlaget for endring av plan etter forenklet prosess er Pbl §12-14 som lyder:

§ 12-14. Endring og oppheving av reguleringsplan

For utfylling, endring og oppheving av reguleringsplan gjelder samme bestemmelser som for utarbeiding av ny plan.

Kommunestyret kan delegere myndigheten til å treffe vedtak om endringer i reguleringsplan når endringene i liten grad vil påvirke gjennomføringen av planen for øvrig, ikke går utover hoveddrammene i planen, og heller ikke berører hensynet til viktige natur- og friluftsområder.

Før det treffes slikt vedtak, skal saken forelegges berørte myndigheter, og eierne og festerne av eiendommer som direkte berøres av vedtaket, og andre berørte, skal gis anledning til å uttale seg. Jf. for øvrig § 1-9.

Kommunestyret kan delegere myndigheten til å treffe vedtak om å oppheve plan som i det vesentlige er i strid med overordnet plan. Før det treffes slikt vedtak, skal eierne og festerne av eiendommer som direkte berøres av vedtaket, gis anledning til å uttale seg. Jf. for øvrig § 1-9.

Forutsetning for at kommunestyret kan delegere myndigheten til å treffe vedtak om endringer i reguleringsplan er:

1. at endringene i liten grad vil påvirke gjennomføringen av planen for øvrig
2. at endringene ikke går utover hoveddrammene i planen
3. at endringene ikke berører hensynet til viktige natur- og friluftsområder

Til forutsetning 1: Skytebanen er allerede opparbeidet, og planendringen legger ikke til rette for annet enn noe økt bruk. Dette påvirker ikke gjennomføring av planen for øvrig. Selv om de ulike formålene i planen er oppdatert til ny plan- og bygningslov, så medfører ikke dette noen endring av bruksformål.

Til forutsetning 2: Planendringen legger til rette for noe økt bruk, noe som klart må sies å ligge innenfor hoveddrammene i planen

Til forutsetning 3: Endringen som planlegges får ingen fysiske konsekvenser i terrenget verken innenfor eller utenfor plangrensene.

Reguleringsplanen er for øvrig i tråd med kommuneplanen.

Kommunal- og distriktsdepartementet har også uttalt følgende om forenklet prosess: «*Slik departementet ser det, bør et avgjørende utgangspunkt for vurderingen være om endringene må betraktes som i vesentlig grad omstridt eller konfliktfylt, og derfor krever bredere medvirkning og grundigere behandling.*»

Basert på ROS-vurderingen, og beskrivelsen av konsekvenser, mener vi at det er godt redegjort for at saken ikke kan være «*i vesentlig grad omstridt eller konfliktfylt*».

8 Endringer i reguleringsbestemmelsene

Følgende endringer er gjort i reguleringsbestemmelsene:

§1 Reguleringsformål

Formålene er endret slik at benevnelsene samsvarer med gjeldende plan- og bygningslov. Dette påvirker også navnene på de neste paragrafene i bestemmelsene

§2 Bebyggelse og anlegg

Paragrafen har fått nye underpunkter.

Under formål er også skytebaneområdet tatt inn.

Tillatt størrelse på skytterhuset er økt fra 200 til 250 m² BYA for å samsvare med skytterhuset som er godkjent og oppført.

Bestemmelser om bruken av skytebanen lå tidligere under §4 Fareområde. Dette er nå flyttet til §2 Bebyggelse og anlegg, siden dette gjelder bruk av området regulert til skytebane, mens fareområdet kun er en hensynssone som konsekvens av skyteaktiviteten. Følgende endringer er gjort:

- Skytetidene er utvidet for bedre å dekke skytterlagets behov
- Skytetidsbegrensningene for skyting med støysvak rifle kaliber .22 LR er fjernet slik at det nå kan skytes kl. 07-23 alle dager med rifle kaliber .22 LR. Begrunnelsen er at slik skyting først er hørbar svært nær skytebanen og at ingen boliger derfor vil ha noen sjanse som følge av slik skyting.
- Skyting under stevner er bedre presisert enn tidligere
- Grensen for antall skudd årlig er fjernet, da det ikke anses relevant. Grensen på 65 000 skudd pr. år. stammet fra en tidligere versjon av T-1442 der støygrensene var ulike over og under 65 000 skudd pr. år og 3 skytedager pr. uke. Dette ble etter en grundig prosess tatt ut av T-1442 i 2016 fordi det var klart at det ikke forelå noen god faglig begrunnelse for en slik grense.

§3 - §5

Disse er oppdatert i henhold til gjeldende plan- og bygningslov. I hensynssone (fareområde) skytebane er det lagt til en setning: «*Ved veier og stier som leder inn mot fareområdet for skytebanen skal det settes opp varselskilt.*»

Tidligere §6. Rekkefølgebestemmelser

Denne paragrafen er tatt ut fordi den gjaldt utbygging av banen og ikke lenger har noen funksjon. Paragrafen er derfor tatt ut

Informasjonspunkt

Informasjonspunktet helt sist i bestemmelsene er tatt ut, da en slik tekst ikke er i tråd med gjeldende plan- og bygningslov. Punktet er dessuten gjennomført.

9 Vedlegg

1. Endrede reguleringsbestemmelser
2. Endret plankart
3. Notat om støyberegninger
4. Oppsett over personers opphold på anlegget